

Zak. číslo : 22-242/002

ÚZEMNÍ PLÁN OBCE

VÁPENNÁ

D/ ZEMĚDĚLSKÁ ČÁST

Pořizovatel: Obec Vápenná

Okú Jeseník

Zpracovatel: Stavoprojekt Olomouc, a.s.

Olomouc 10/2000

VYHODNOCENÍ PŘEDPOKLÁDANÝCH DŮSLEDKŮ NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ NA ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA, DLE ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ.

Následné vyhodnocení je zpracováno dle přílohy č. 3 vyhl. 13/1994 Sb.a dle §14 lesního zákona (289/1995 Sb.), jednotlivé číslování kapitol je tedy odkazem na příslušnou přílohu.

ÚVOD

Snahou při řešení územního plánu bylo vytvoření ucelené struktury obce i jejich částí s optimálním rozmístěním všech jednotlivých funkcí. Jednou z limit při řešení je i hledisko ochrany zemědělského půdního fondu, kdy ochrana ZPF je platnou součástí péče o hodnoty území.

V řešení jsou návrhové lokality tedy řešeny tak, aby navazovaly bezprostředně na stávající zástavbu, aby neroztříšťovaly ucelené plochy ZPF, aby nebyl narušen krajinný ráz území, aby nebylo zamezeno přístupu na obhospodařované pozemky.

Při realizaci výstavby v obci i jejich částech by měly být přednostně využity plochy v současně zastavěném území obce, případně stavební proluky a plochy po případných demolicích přestárleho bytového fondu a zařízení. Pokud bude zabírána pro výstavbu zemědělská půda mimo současně zastavěné území obce, je nutno odnímat jen nejnútnejší plochu, respektovat síť zemědělských komunikací, v co největší míře pak respektovat organizaci zemědělské výroby a provedené investice v území (meliorace)

Převážnou část záborů zemědělské půdy představují záměry rozvoje obytné zástavby, dále pak sportovní plochy a plochy výroby . Zábor půdy pro rodinné domky však ve skutečnosti představuje jen max. 20% výměry pozemku, neboť značná část pozemku je většinou zemědělsky využívána jako zahrady či louky.To platí i pro plochy individuální rekreace.

Plochy výroby jsou z většiny navrhovány na ostatních plochách, ne na ZPF. Návrhové plochy jsou řešeny na plochách stupně přednosti v ochraně III-V.

bod 1) Způsob zpracování záborů ZPF

Vyhodnocení záborů ZPF se skládá z textové, tabulkové a grafické části.

Grafická část je zpracována v samostatném výkrese č. B9 a B9a v měř. 1:2880 a v měř. 1:10000, tj. v měřítku hlavního výkresu.

Bod 2) Vyhodnocení důsledků řešení na ZPF a PUPFL

bod 2.1) Tabulkové vyhodnocení záborů ZPF, číselné vyhodnocení záborů

V následujících tabulkách je uveden celkový rozsah požadované plochy pro jednotlivé navrhované lokality, dále podíl příslušných zabíraných ploch náležejících do ZPF. Vyčíslení záboru je dále rozděleno na rozlohy jednotlivých zabíraných kultur příslušných lokalit (tj. orná, zahrada, louka, pastvina). Je zde rovněž uvedeno, nachází-li se příslušná zabíraná kultura v současně zastavěném území obce či mimo toto území.

V další kolonce je uvedeno zařazení zabíraných ploch do příslušných půdně ekologických jednotek a rozloha zabíraného ZPF přináležející příslušné BPEJ, dále pak zařazení do stupňů přednosti v ochraně .

U každé lokality je v tabulce rovněž uvedeno, zda v dané lokalitě a v jakém rozsahu dochází , k narušení investic do půdy (meliorací).

V tabulce jsou rovněž uvedena parcelní čísla zabíraných lokalit.

Pro navrhované lokality je tedy uvažováno s

celkovým zábohem ZPF 16,46 ha, z toho doprava činí 5,926ha,

celkovým zábohem PUPFL 0,86 ha

- z toho**
- **orná půda tvoří 13,576 ha, (5,577 ha činí doprava)**
  - **zahrady 0,615 ha, (0,205 ha činí doprava)**
  - **louky 0,0 ha**
  - **pastviny 1,264 ha (0,134 ha činí doprava).**

Pro **bydlení** včetně smíšené zony je uvažováno se zábohem **5,68 ha..** Navrhované plochy jsou poměrně rozsáhlé, nicméně jak je již uvedeno výše, zábor půdy pro rodinné domky však ve skutečnosti představuje jen max. 20% výměry pozemku, neboť značná část pozemku je většinou zemědělsky využívána jako zahrady či louky.To platí i pro plochy individuální rekreace. Plocha pro výrobu /podnikatelské aktivity/ představuje zábor **ZPF 1,02 ha** .

Pro komunikace jsou zábory poměrně rozsáhlé (5,926 ha ZPF) a to díky řešení obchvatu komunikace I/60 a jsou vesměs v současně zastavěném území obce.

Podrobný přehled všech údajů je patrný z následujících tabulek.

bod 2.2) Investice do půdy.

Investice do půdy jsou znázorněny v grafické části.

Na části území byly v minulosti provedeny meliorace. Navrhované řešení do těchto investic zasahuje jen minimálně a to v rozsahu :

Lokalita Zv1 - 0,54ha / rozšíření zemědělského areálu /

Lokalita Z4 - 0,03ha / ochranná zeleň /

Lokalita D1 - 1,06ha / obchvat Vápenné /

Lokalita D12 - 0,069ha / napojení účelové kom. na řešený obchvat /

Největší zásah do zmeliorovaných pozemků představuje řešení obchvatu Vápenné komunikací I/60. Tento zábor je rozsáhlejší, nicméně možnost trasy vedení obchvatu je dána přírodními a terénními podmínkami, rovněž technickými možnostmi řešení, samozřejmě i ekonomickými podmínkami / tj. neoptimalnější řešení ve vztahu k délce, výškovému řešení, křížení s ostatními liniovými prvky jako silnicemi, železnicí, vodotečí apod. / Ze tří alternativ se neoptimalněji i ve vztahu k vlastní obci jeví právě varianta A, převzatá do ÚPn obce Vápenná.

bod 2.3) Zemědělství

Na severu obce je bývalý areál ZD. Současně je využíván omezeně, nicméně je v územním plánu nadále uvažováno se stávajícím využitím, je navržena plocha i pro možné rozšíření. Na jihu obce jsou 2 menší hospodářské areály. V jednom donedávna fungovala živočišná výroba v omezeném rozsahu. Územní plán tuto výrobu v daném rozsahu akceptuje, je zde stanoveno maximálně přípustné PHO a počet kusů dobytka je nezbytné tomuto pásmu přizpůsobit. To platí i o druhém areálu, který částečně velikostně omezuje řešení obchvatu.

Nepředpokládáme, že zemědělská výroba v řešeném území bude hrát dominující roli, nicméně v určité formě zde může existovat, přednostně je třeba podporovat ekologické zemědělství,

Na okraji Polky je navrhována plocha pro agroturistiku.

bod 2.4) Přehled uspořádání ZPF , opatření k zajištění ekologické stability (ÚSES, interakční prvky).

Přehled uspořádání ZPF je vyznačen v grafické části, rovněž tak opatření k zajištění ekologické stability (ÚSES, interakční prvky, zatravnění).

Přehled o uspořádání pozemků na k.ú. Vápenná ukazuje následující stránka.

Z ní vyplývá -že ZPF na k.ú. Vápenná činí 612 ha, tj. 16,6 %

-že lesy na k.ú Vápenná činí 2851 ha, tj. 77,5%

z celkové rozlohy katastru 3667,207ha

Je zde tedy poměrně vysoká lesnatost.

Půdní podmínky

Podkladem pro určení pedologických poměrů jsou mapy BPEJ. V zájmovém území se v největším rozsahu nacházejí následující typy půd:

22 – hnědé půdy a rendziny na zahliněných písčitých substrátech, většinou lehčí nebo středně těžké, s vodním režimem poněkud příznivějším

29 – hnědé půdy, hnědé půdy kyselé a jejich slabě oglejené formy na permokarbonských horninách a pískovcích, lehčí až středně těžké, většinou s dobrými vláhovými poměry

32 – hnědé půdy a hnědé půdy kyselé na žulách, rulách, svorech a jim podobných horninách a výlevných kyselých horninách, většinou slabě až středně štěrkovité, s vyšším obsahem hrubšího písku, značně vodopropustné, vláhové poměry jsou velmi závislé na vodních srážkách

34 – hnědé půdy kyselé, hnědé půdy podzolované a jejich slabě oglejené formy v mírně chladné oblasti, většinou na žulách a rulách a na různých jiných horninách, většinou lehké, slabě až středně štěrkovité, s příznivými vláhovými poměry

37 – lehké až lehčí půdy, mělké, silně skeletovité, ve svršku prosychavé, velké je ohrožení vodní erozí.

40 – lehké až lehčí půdy, se svahy nad 12°, štěrkovité až kamenité, vláhové poměry jsou odvislé na uvedených faktorech.

50 – hnědé půdy oglejené a oglejené půdy na různých horninách, zpravidla středně těžké, slabě až středně štěrkovité až kamenité, dočasně zamokřené

51 – hnědé půdy oglejené a oglejené půdy na zahliněných štěrkopískách a morénách, lehké až středně těžké, bez štěrku nebo slabě štěrkovité, náchylné k dočasnému zamokření

ÚSES

Optimální spolupůsobení zeleně a celkově krajiny, zajišťující biologickou rovnováhu v přírodě, řeší ÚSES – územní systém ekologické stability.

Krajina na k.ú. Vápenná je velmi kvalitní, vyvážená, má vysokou ekologickou i estetickou hodnotu. Systém ÚSES je zde z velké většiny vybudován. Plochy potřebné pro zřízení nebo doplnění **biokoridorů a biocenter** činí celkově **9,816ha**. /Přesněji budou rozlohy vyhodnoceny v rámci konkrétních projektů na ÚSES./ Na tak rozsáhlé území je to poměrně malá rozloha, která vyplývá právě ze stávajícího ekologicky stabilního charakteru krajiny na k.ú. Vápenná

Přehled navrhovaných prvků ÚSES a navrhovaných opatření:

Bc 50 – 4,2ha - omezení pastvy, kosit louky, nepoužívat herbicidy

Bc 53 – 1,75ha – dosadit dřevinami dle příslušného STG, kosit louky, likvidovat křídlatku

Bk 27 – 0,3ha – na louce zalesnit

Bk33 – 0,056ha – vytvořit na všech možných místech porosty vyšší ekologické stability

Bk34 – 3,0ha - vytvořit na všech možných místech porosty vyšší ekologické stability

Bk 69 – 0,51 ha – vytvořit 20 m široký luční pruh, kosit, ne intenzivní hospodaření

Podrobnější popis ÚSES s přehledem všech prvků je obsažen v textové části ÚPn obce Vápenná.

Při realizaci navrhovaných ÚSES je nutno postupovat tak, aby bylo minimalizováno ztížení obhospodařování zemědělské půdy a to hlavně u drobných vlastníků.

Pozemkové úpravy na k.ú. Vápenná nebyly zpracovány

bod 2.5) Přehled k.ú.

Řešené území představuje správní území obce VÁPENNÁ, včetně částí Polka, Zelená hora, Paseka, Lesní čtvrť, a části osad Staré Podhradí a Nýznerov, vymezeného katastrálním územím Vápenná.

bod 2.6) Zdůvodnění navrhovaných lokalit

Snahou při řešení bylo vytvoření ucelené struktury obce s optimálním rozmístěním všech jednotlivých funkcí.

V rámci stávající zástavby je možno najít proluky pro individuální výstavbu RD, nicméně zde vždy nastupují majetkoprávní vztahy a jednotlivá výstavba neřeší komplexně další rozvoj obce.

Územní plán proto vyčleňuje na základě celkového vyhodnocení podmínek rozsáhlejší plochy pro rozvoj jednotlivých funkcí v obci a jejich částech, možné směry rozvoje

Aby byla zachována kompaktnost obce a jednotlivých částí, návrh se snaží soustředit bydlení co nejbližší současné zástavbě, výrobu, popř. podnik aktivitu pak k výrobní zóně

Rekreaci pak navrhnout na plochách původních objektů tak, aby nebyl narušen krajinný ráz území.

Plocha B1 na východě Vápenné je spolu s plochou B3 lokalitou se soustředěnou výstavbou. Bezprostředně přiléhá k zastavěnému území, obestavuje 2, stranu komunikace a tudíž zekonomičtíuje výstavbu /délky inženýrských sítí /. Lokalita se nachází v blízkosti centra a tudíž i urbanisticky je vhodná, stejně jako lokalita B3 na okraji Polky, která se v podstatě nachází mezi 3 komunikacemi. Tato lokalita rovněž přiléhá k současně zastavěnému území obce. Vzhledem k omezeným možnostem rozvojových lokalit díky terénu /okolní lomy, výroba, svažité terény/ je to jediná ucelenější lokalita.

Ostatní lokality pro obytnou zástavbu se nacházejí v zastavěném území, a tudíž jsou pro zástavbu optimální.

Lokality pro výrobu popř. zeměděl. výrobu v podstatě využívají plochy mezi koridory dopravy a mezi stávajícími plochami výrob.

Lokalitu A1 pro podnikatelské aktivity tvoří uzavřená plocha mezi komunikacemi. Z hlediska zem. výroby není atraktivní pro svou omezenost, naopak poloha u komunikace a výrobní zony je pro dané využití vhodná.

Lokalita pro agroturistiku si ponechá původní charakter. Zatravněná plocha bude pouze v minimální míře zastavěná.

Lokalita S2 na severu obce je navržena u stávajícího sportoviště a uzavírá obec. Tvoří přechod mezi urbanizovanými plochami a volnou krajinou.

bod 2.7) Vztah k současně zastavěnému území

Současně zastavěné území je vyznačeno v grafické části a bylo stanoveno ve spolupráci s obcí k září 2000. Ve výkresu záborů ZPF jsou popsána parcelní čísla a parcely, které odkazují na hranice pozemkové držby jednotlivých fyzických či právnických osob. U řešení obchvatu není uveden výčet dotčených parcel, neboť trasa komunikace má nadmístní charakter a její přesná poloha se může změnit.

V grafické části je rovněž vyznačen systém hlavních místních komunikací.

Pozemkové úpravy nebyly pro řešené území zpracovány. Při jejich zpracování je nezbytné brát zřetel na řešení územního plánu, které vyčleňuje určité lokality příslušným funkcím.

bod 3) Nerostné suroviny

Vápenná byla střediskem těžby nerostů a především vápence.

V okolí obce existuje řada dnes uzavřených lomů dokumentujících historii této činnosti.

Uzavřené lomy v okolí Vápenné se staly součástí přírodního koloritu a významnými místy ochrany přírody a turistiky.

V územním plánu jsou respektovány (dle pokynů souborného stanoviska) všechna ložiska nerostných surovin dle horního zákona č. 44/88 Sb., jsou to DP:

- Vápenná event. č. 6/0078, I. 6/0079, II. 6/0080, III. 6/0081, Dolní Lipová-

Pomezí, část I. 6/0221, IV. 7/0727, Žulová II., část 7/0859.

Dotčená plocha ložiska III. vápence řešení obchvatu I/60 bude do 8 let vytěžena (dle vlastníka firmy OMYA a.s. Vápenná) tudíž bude pro uvedený záměr uvolněna.

V současné době je funkční lom firmy Teramo Vápenná na rozhraní katastrů Vápenné a Lipová-lázně, kde se těží vysokoprocentní vápenec.

Na rozhraní katastrů Vápenné a Žulové je v provozu lom na žulu firmy K-Granit Žulová.

Ve výkresové dokumentaci jsou zachyceny dle mapové přílohy registru ložisek nerostných surovin plochy výhradních ložisek, dobývacích prostorů, chráněných ložiskových území .

Obnovení těžby vápence mezi Polkou a Vápennou doporučené konceptem ke zrušení spadá za návrhové období územního plánu.

V případě záměru obnovení těžby v některých lokalitách je nezbytné stanovit přesné podmínky na základě vypracovaných dalších stupňů PD, tzn. je třeba stanovit pásmo hygienické ochrany, v blízkosti DP (min. 50m) neuvažovat s žádnými trvalými stavbami (dotýká se lokality Ag 1).

bod 3.1) V grafické části jsou vyznačeny hranice ložisek NS

bod 3.2) Přehled ZPF u jednotlivých dobývacích prostorů a CHLÚ

Dobývací prostory:

<u>č. lokality</u>	<u>rozloha ZPF /ha/</u>
60078	0,25 – louka 0,65 – pastvina
60079	0,375 – pastvina
60081	0,45 – pastvina 1,1 – orná
60080	1,58 – orná 3,17 – pastvina
700727	1,44 – pastvina
700859	0,42 – pastvina
700727	3,15 – pastvina
600141	-

CHLÚ

<u>č. lokality</u>	<u>rozloha ZPF /ha/</u>
3044000 00	2,94 - les
P9081900	8,55 – pastvina 0,36 - louka

POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

Část I) Všeobecné údaje o lesích v řešeném území

Celková rozloha k.ú. Vápenná činí 3677,207 ha, z toho lesní pozemky činí 2851,065ha. Z toho vyplývá celková lesnatost tj. 77,5 %

Na řešeném území se nacházejí především lesy hospodářské. Lesy ochranné (na mimořádně nepříznivých stanovištích) se nacházejí na celkové rozloze 38,7ha.

Přehled ochranných lesů:

<u>p.č.</u>	<u>rozloha/ha/</u>
3351/1	3,03
571/1	11,45
581/3	0,34
771/1	14,32
839/1	9,15
897/1	0,19
839/2	0,14
832/3	0,08

V druhové skladbě se uplatňuje hlavně smrk různým procentem zastoupení v jednotlivých částech . Např. v okolí jeskyní Na Pomezí činí smrk 90-97 %. Dále jsou zde zastoupeny listnáče (buk, klen, jasan), ojediněle jedle. Ve střední a severní části řešeného území je výraznější zastoupení buku.

Co se týče stáří, jsou v řešeném území zahrnuty v rovnoměrném poměru všechny věkové skupiny porostů.

Většina lesů v k.ú. Vápenná se z hlediska emisního ohrožení nachází v pásmu D emisního ohrožení. Část lesů se nachází v v pásmu C emisního ohrožení (životnost 41-60let od začátku působení). Tyto lesy jsou na východě a jihu řešeného území.

Na JZ v prostoru Ztraceného údolí je vyhlášený les zvláštního určení. Jde o lesní genovou základnu, slouží pro zachování biologické různorodosti.

Část II) Dopad navrhovaných změn funkčního využití území na lesy

Řešené území je rozsáhle zalesněné, neuvažuje se s převodem pozemků do PUPFL. Výsadba nových lesních porostů probíhá pouze na PUPFL, hospodaření na těchto plochách se řídí lesním hospodářským plánem – LHP.

V rámci řešení ÚSES se uvažuje s částečnou výsadbou dřevin, ta ovšem bude spadat do krajinné zeleně.

Lesnická rekultivace devastovaných ploch připadá v úvahu na plochách vytěžených bývalých lomů. Většinou jsou tyto plochy zanáletované(plochy spadají většinou do krajinné zeleně). U těchto ploch při případné rekultivaci je třeba používat typy dřevin původních přirozených druhů (dle příslušného STG)

Navrhované řešení územního plánu nebude mít vliv na lesní porosty , není uvažováno se změnou kategorizace lesů. Co se týče druhové skladby, upřednostňovat listnáče (buky) na úkor místy značně převažujícího smrku. U navrhovaného řešení ÚSES volit dřeviny dle příslušného STG / je popsáno v textové části /

Část III) Vyhodnocení požadavků na odnětí lesních pozemků

U navrhovaného řešení se PUPFL dotýká pouze řešení obchvatu I/60. Celkově se uvažuje se zábohem cca **0,86 ha** . Jedná se o hospodářský les. Časový horizont předpokládaného odnětí spadá za rok 2010.

Zábor PUPFL není rozsáhlý, možnost trasy vedení obchvatu je dána přírodními a terénními podmínkami, rovněž technickými možnostmi řešení, samozřejmě i ekonomickými podmínkami / tj. neoptimálnější řešení ve vztahu k délce, výškovému řešení, křížení s ostatními liniovými prvky jako silnicemi, železnicí, vodotečí apod. / Ze tří alternativ se neoptimálněji i ve vztahu k vlastní obci jeví právě varianta A, převzatá do ÚPn obce Vápenná.

Nová rekreační výstavba na PUPFL není plánovaná. Stávající stavby v lese představují objekty sloužící potřebám správy lesů. Územní plán tyto stávající stavby respektuje.

U rekreačního využití dominuje využití pro cyklostezky a pěší turistiku, částečně jsou pro rekreační koupání využívány lomy, nacházející se na PUPFL. ÚPn respektuje stávající využívání lomů, neuvažuje s návrhem rekreačních ploch u těchto lomů (neuvažuje s žádnou výstavbou objektů)